

■ Xəyalə Rəis
teatrşünas

11 aprel 2019

WWW.KASPI.AZ

TEATR
10

Yenə SABAH, yenə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMIU) gəncləri. Deyəcəksiniz ki, bu dəfə onlar nə edib? Çox yaxşı bir iş görüblər. Daha doğrusu, Universitetin SABAH Mərkəzinin rəhbəri Böyükxanım Məmmədbəyova onlara gözəl bir gələcək vəd edir. Belə ki, SABAH qrupları 15-20 mart tarixlərində Rusiya Teatr Sənəti İnstitutunda "QİTİS - ustad dərsi" adlı festivalda iştirak edib, U.Şekspirin faciəsi əsasında hazırlanmış "Otello əfsanəsi" adlı mistik ballada ilə QİTİS-in Tədris teatrında çıxış ediblər. Rejissor Gümrəh Ömər in quruluş verdiyi tamaşa dünyaca məşhur olan İnstitutda yüksək qiymətləndirilib. Hətta bununla da ürəkləri soyumayıb, tamaşada SABAHın tələbəsi, Otello rolunun ifaçısı Ziya Ağa "Ən yaxşı kişi rolunun ifaçısı" nominasiyasını özü ilə gətirib.

SƏFƏRLƏR, TAMAŞALAR VƏ SABAH

Xatırladım ki, bu səfər SABAH-ın ilk xarici təcrübəsi deyil. ADMIU SABAH qrupları artıq Polşa, Rusiya, Moldova, Türkiyə kimi ölkələrdə teatr festivallarında iştirak edib. Bu isə Moskvada MDB dövlətlərinin teatr məktəbləri arasında keçirilən "QİTİS

İsraildən, Estoniyadan buraya mütəxəssislər dəvət olunur. Tələbələr böyük maraqla bu mütəxəssislərlə ustad dərsi keçir və onların hər birindən nələrisə mənimseyirlər. Bu sevincirici haldır ona görə ki, müəllimlərimiz özü beynəlxalq təcrübələrdən yararlanırlar. Müasir dövrdə isə internet resurslarından istifadə edərək də bunu etmək mümkündür. Həm də tələbələrle yanaşı, biz müəllimlər də ustad dərslərində də iştirak edirik. Yeni metodlar və ya praktiki məşğələləri nümunə olaraq qeyd edirik. Müxtəlif ali məktəb tələbələrle müqayisədə görürük bizim tədris prosesimiz dünyanın nüfuzlu ali təhsil qaylarından heç də zəif deyil".

"SÜBUT ETDİK Kİ, BU MÜMKÜNDÜR"

Böyükxanım Məmmədbəyova gələcək üçün ümidverici aktyor nəslinin yetişdiyini deyərək festivalda iştirak edən tələbələri göstərdi. Və fikrinə davam etdi: "Universitetimizdə SABAH qrupları iki ixtisas üzrə tələbə qəbulu aparır. Aktyor sənəti və rejissorluq. Əslində düşünmək olar ki, incəsənət iştiaqətli məktəblərdə SABAH qrupları özünü necə təsdiq edə bilər? Amma biz bunu sübut etdik ki, bu, mümkündür. İş prinsipi-

öz nəticələrini verir".

Tələbələrin qastrol səfərlərinin onların dünyagörüşünə təsir etdiyini deyən müsahibimiz bunun nəticəsini də gördüklərini bildirir. Deyir ki, tələbənin öyrənmə prosesi zamanı topladığı təcrübələr nəticə etibarlı ilə təsdiqini tapıbsa, bu artıq tələbədə özünə inam yaradır: "Fərqli tamaşaçı auditoriyası ilə üzbəüz qalan tələbə, aktyor məsuliyyətinin, aktyor tərbiyə-

qınlıq hiss edirdim, sanki fərqli bir atmosfərə düşmüşdülər. Keçən il birinci dəfə idi bu festivalda iştirak edirdik, il ötdükcə daha çox təcrübə toplanmağa başlayırıq.

SABAH qruplarında təhsilin bir üstün tərəfi odur ki, tələbənin aktyor kimi yetişməsində müəllimlərin dənməz rolu var. Hansı ki, bu qruplarda Azərbaycan teatr və kino sənətinin sözlünü demiş sənətkarlar dərslər deyir. Böyükxanım Məmmədbəyova da vurğuladı ki, bu müəllimlərin səyi nəticəsində Azərbaycan tələbələri bu gün QİTİS-in səhnəsində performans nümayiş etdirirlər: "Uzun illərdir, QİTİS ilə qurulan əlaqələr bu səviyyədə deyildi. Onlarla yaxın əlaqələr qurulub, tələbələrimiz üçün bir yol, cığır açılıb. Adətən festivallar müsabiqə xarakteri daşıyır. İştirak etmək önəmlidir. Burada da hər kəsin nominasiyası var idi. Bizim tamaşa ən orijinal tamaşa adına layiq görüldü. Tələbəmiz isə "Ən yaxşı kişi aktyor" nominasiyası üzrə qalib oldu. Bu da sevincirici hal idi. Çünki Ziya doğrudan da peşəkarcasına elə bir Otello yaratdı ki, hamının diqqəti ona cəlb olunmuşdu".

"KLASSİK DRAMATURGIYANIN BASQILARI ALTINDA QALA BİLMƏZDİK"

Tamaşanın rejissoru Gümrəh Ömər təhsil sistemimizdə SABAH layihəsində iştirak edən tələbələrin seçildiyindən və onların özgüvəninə formalaşmasından danışdı: "SABAH, sözün əsl mənasında, ən yeni, ən çağdaş tələbləri, metodikaları özündə əks etdirir. Nə yaxşı ki, ADMIU-nun SABAH qrupları var. Bu qrupa müəllim olaraq dəvət alanda çox şad oldum. Qeyd edim ki, "Otello" tamaşası SABAH qrupları ilə ikinci işimizdir. Onlar 2-ci kursda oxuyanda Cümhuriyyətin 100 illiyi ilə əlaqədar, "Hərə bir qəhrəman" tamaşasını hazırladıq. Bu tamaşa da müsbət rəylər aldı. Müasir yozumumuz, düşüncə tərzimizlə tamaşaçıları təəccübləndirməyi bacardıq. İkinci dəfə isə daha mürəkkəb bir mövzuya müraciət etdik. Bu, Şekspir və onun "Otello"su idi. Biz bunu bir tədris prosesi olaraq düşündük. İstədik ki, tələbələrimiz Şekspir dünyası ilə tanış olsunlar. Dərs prosesində müəyyənləşdirdik ki, artıq onu ifadə etmək üçün son dərəcə sərbəst yanaşmaq lazımdır. Klassik dramaturgiyanın basqıları altında qala bilməzdik. İstədik uşaqların özlərinin yaradıcılıq proseslərinə başlayaraq. Qarşımıza bir sıra hədəflər qoyduq və işə başladığımız ilk növbədə, tələbəmizə şəxsiyyət kimi yanaşdıq".

Festivalda tələbələrin iştirak etdiyi tamaşanın fərqli üslubda hazırlanmış olduğunu deyən G.Ömər bu səhnə üslubunun bir ilk olduğunu bildirdi: "Tələbələr arasında ilk dəfə idi ki, bütün aktyorlar tamaşa boyu daima səhnədə görünürdülər və hadisələrin içində idilər. Onlar bu tamaşada kulisə keçmədilər. Bütün tamaşa bu səkkiz nəfərin daima səhnədə olması ilə davam etdi. Bu da Şekspir mətni, Şekspir dramaturgiyasını düzgün istiqamətləndirməkdə bizə köməkçi oldu".

(Davamı səhifə 11-də)

Gələcəyi əmin əllərdə olan ADMIU-nun SABAH-ı

5 xarici ölkəyə səfər, 4 ölkədaxili qastrol, təkcə SABAH qrupları üçün xaricdən dəvət olunmuş 7 mütəxəssis, 11 tamaşa, xarici və ölkədaxili festivallarda iştirak...

- ustad dərsi" adlı festivala növbəti səfərləri idi. ADMIU-nun beynəlxalq əməkdaşlıq etdiyi ölkələr və ali məktəblər arasında Rusiya teatr sənətləri İnstitutu mühüm yer tutur və elə bu əməkdaşlığın nəticəsi olaraq ADMIU festivala dəvət alıb. Universitet rəhbərliyi SABAH qruplarının sözügedən layihədə iştirakını məhz bu səbəbdən təmin edib. Biz də tələbələri təbrik etmək və onların bu sevincinə şərik olmaq üçün Universitetə yollandıq. Festivalda iştirak edən heyəti bir arada görüb, onlarla söhbət etmək imkanı əldə etdik.

SABAH Mərkəzinin rəhbəri Böyükxanım Məmmədbəyova bizi Rusiya Teatr Sənəti İnstitutunda "QİTİS - ustad dərsi" ilə daha yaxından tanış etdi: "Ustad dərsləri Rusiya Teatr Sənətləri İnstitutunun professor və müəllim heyəti tərəfindən, aktyor sənəti, səhnə hərəkəti, vokal, səhnə danışığı fənləri üzrə keçirildi. Əslində, dünyanın hər yerində aktyor sənətinin əsasları eyni prinsipə söykənir. Mən bunu əminliklə deyə bilərəm. Universitetimiz beynəlxalq əlaqələrə və təcrübəyə əsaslanan, keyfiyyətli təhsilə üstünlük verir. Bu səbəbdən rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə Amerikadan, Rusiyadan, Polşada,

mizdə komanda şəklində işləməyə üstünlük verərək buna nail olduq. Müasir dövr bizdən sürətli inkişafa gedən yolu seçməyi tələb edir. İşimizi dinamik qurmaq bacarığı önəmlidir. 2015-ci ildən başlayan fəaliyyətimizi götürsək, 5 xarici ölkəyə səfər, 4 ölkədaxili qastrol, təkcə SABAH qrupları üçün xaricdən dəvət olunmuş 7 mütəxəssis, Britaniya konsulunun 3 layihəsi (qeyd edim ki, daha iki layihədə də iştirak planlaşdırılıb), 11 tamaşa, xarici və ölkədaxili festivallarda iştirak və müxtəlif nominasiyalar üzrə təltiflər və s. dinamikliklə yanaşı, inam və səmimi atmosfer vacibdir ki, bu da bizə qısa zamanda bu qədər nailiyyət əldə etməyə imkan verir. Bu gün tələbəyönümlü təhsil önəmlidir. Müasir tələbə yeni təcrübələr əldə etməyə meyillidir. Açıq fikirlidirlər və yeni ideyalara can atırlar, lakin icra mərhələsində sıxılırlar. Tələbəyönümlü təlimlərdən istifadə etdikdə, tələbələrin öyrənmə xüsusiyyətləri və üsulları təyin edildikdə, öyrənmə mərhələləri dəqiqləşdirildikdə, təhsil nəticə yönümlü təhsilə çevrilir. Bizim sənətimizdə yanaşma metodu önəmlidir. Sadəliklə əməl etdikdə düşünürəm ki,

sinin nə olduğunu bir daha anlayır və deyərdim ki, xarici səfərlərdən sonra tələbə mühüm mərhələ keçmiş olur və böyüyür. SABAHın aktyor tələbələri professional səhnədə dəfələrlə çıxış ediblər."

Festivalda iştiraklarından danışan SABAH Mərkəzinin rəhbəri ADMIU-nun Rusiya Teatr sənətləri İnstitutu ilə əməkdaşlıqları olduğunu vurğuladı: "Əməkdaşlıq çərçivəsində biz artıq ikinci ildir ki, "QİTİS - ustad dərsi" adlı festivalda iştirak edirik. Keçən il də SABAH qrupları "Müsyö Jordan Dərviş Məstəli şah" tamaşası ilə bu ustad dərslərdə iştirak etmişdi. Bu dəfə Gümrəh Ömər in quruluş verdiyi "Otello" haqqında ballada adlı tamaşa ilə getmişdik. Festivalda MDB-dən biz daxil olmaqla 6 ölkə - Özbəkistan, Qazaxıstan, Belarus, Moldova, Ermənistan iştirak edirdi. Biz Bakıda tamaşanın yalnız premyerasını etmişdik, premyeradan sonra dəfə də olsun oynanılmamışdı. Professional səhnədə belə 3-4 dəfə oynanıldıqdan sonra tamaşa öz yerini alır. Tələbələrin ifasında nümayiş olunan 1 saat 10 dəqiqəlik tamaşa maraqla qarşılandı. Qürur hissi duyduğum ki, SABAH-ın tələbələri Moskva və digər MDB ölkələri qarşısında sərgilədikləri tamaşanı mükəmməl şəkildə təqdim etdilər. Doğrudan da, nümunəvi oldular, başımızı uca etdilər. Çünki orada zəif performans nümayiş etdirmək mümkün deyildi. O müstəvidə hər şey o an hiss olunur. QİTİS-də Rusiyanın tanınmış aktyor və rejissorları dərslər deyirlər. Tamaşaya QİTİS-in teatrşünas tələbələri gəlmişdi. Onların qarşısında başımızın uca olmağı məni çox sevindirdi".

Söhbətdən də aydın olur ki, beynəlxalq arenada tələbələrimizin ifasında fərqli bir "Otello" nümayiş olunub. Böyükxanım Məmmədbəyova repertuara baxanda insanların beynində oturuşmuş "Otello" tamaşası görmək keçsə də, ancaq onlar bu dəfə səhnədə başqa bir performans gördüklərini deyir: "Bizim tamaşa səhnədə oynanılanda mükəmməl şəkildə

“SƏNƏTİN KÖKÜNDƏ İLK NÖVBƏDƏ SEVGİ DAYANIR”

SABAH qrupunun müəllimi Xalq artisti Mehriban Zeki ilə də söhbət etdik. Xalq artisti SABAH-ın tələbələrindən danışarkən gözəlindəki işığı görmək mümkün deyildi. Bu ildən etibarən SABAH qruplarında çalışan sənəti burada ancaq seçilmiş tələbələrə təhsil aldığını dedi: “Buradakı tələbələr peşəyə münasibəti məni sevindirir. Çünki bu qrupdakı tələbələr çox böyük məsuliyyət daşıyırlar. Həvəsle dərsə gəlir və dərs prosesində maraqla iştirak edirlər. Verilən hər tapşırığı böyük məmnuniyyətlə yerinə yetirirlər. Moskva səfəri onların istedadlarını, potensiallarını bir daha nəinki bizə, hər kəsə sübut etmiş oldu. Onlar çox tərbiyəli, mərifətli, qanacaqlı uşaqlardır. Bu cür tələbələrle işləmək çox gözəldir. Bu da o deməkdir ki, SABAH-da yetişən bu gələcək nəsil həm istedadlı, həm bacarıqlı, həm qabiliyyətli. Ən maraqlısı da odur ki, tələbələr bir-birlərinə dəstəkdir. Lazım olduqda bir tamaşada digər qrupdan tələbələr də iştirak edə bilər. Bir-birlərinə qarşı çox böyük sevgiləri var. Sə-

Müəllimlərlə söhbətdən sonra festivalda iştirak edən tələbələrle bir masa ətrafında səfər təəssüratlarını öyrəndik. Onlarla söhbətdən aydın oldu ki, beynəlxalq arenada iştirak edən, böyük teatr mühiti görə bu tələbələr gözəli bir az erkən açılıb və artıq dünyaya teatr prosesilə yaxından tanışdılar. O proses ki, biz onlara ancaq internet üzərindən baxa bilirdik. Onlar isə bu mühitin tam içində idilər, nəinki ona toxunub, hətta bu səhnədə həmyaşıdlarına meydan belə oxuyublar.

“TƏLƏBƏYİK, ƏSAS MEYARIMIZ ÖYRƏNMƏKDİR”

SABAH-ın aktyorluq fakültəsinin üçüncü kurs, tələbəsi Fidan İsmayılova Dezdemonə obrazının ifaçısıdır. Deyir ki, bu obrazın onun həyatındakı yeri tamamilə başqadır: “Bu obraz mənim ən sevimli qəhrəmanlarımdandır. Bu vaxta qədər oynadığım obrazlar içərisində mənə ən yaxın, özünü sevdirən Dezdemonə oldu. Dezdemonə ilə QİTİS-in səhnəsində özümü çox rahat hiss edirdim. Özümü səhnədə Fidan olaraq deyil, Dezdemonə kimi aparırdım və o təəssürat daima mənimlə idi. Mənim üçün çox asan idi. Tamaşaçılar tərəfindən də çox gözəl qarşılandı. QİTİS mənə hər zaman

rənməkdir. Moskvaya gedəndə şahid oldum ki, biz onlardan geridə deyilik. Tələbələrimiz, aktyorlarımız onlardan nə yaradıcılıq, nə təhsil, nə də düşünmə baxımından heç də geri qalmırıq. Qarşıma qoyduğumuz məqsədlərdən biri odur ki, biz müasir teatrın aktyoru kimi yetişək. Müəllimlərimiz bu yolda bizə əlindən gələn köməkləri göstərirlər. Hər şey bizim özümüzə asılıdır. Buna görə də çalışmaq lazımdır. Festivala bağlı təəssüratlarını

də, tamaşamızı bəyənilə. Simaların dan hiss etdim ki, tamaşamız onların könlüncə olub. Tamaşamız baxımlı idi. Bizə əsas onların sistemi maraqlı idi. Düşündüm ki, biz onlardan geridə qalırdıq. Gördüm ki, əksinə, onlarla ayaqlaşma biləcək teatrımız var. Biz orada həmyaşıdlarımızla söhbət etdiyimiz zaman digər tələbələr bildirirdilər ki, onlardan 4-5 nəfər teatrda çalışırlar. Orada teatra, kinoya işçiləri tələbə vaxtından götürürlər. Bizdə isə elə deyil, burada hər şey tanışlıqladır. Rejissorlar yaxşı bir məhsul ortaya çıxarmaq istəyirsə, kastinq elan edirsə, ora öz qohum-əqrəbalarını yığmamalıdır. Azərbaycanda aktyoru bir incəsənət Universiteti yetişdirir. Sabah aktyor buranı bitirəndə işsiz qalmasıdır.

Kassio obrazını canlandıran Mətləb Abusov deyir ki, əvvəl tamaşa ona çox çətin gəlib: “Kassio mənim üçün ən yaddaqalan obrazlardan oldu. Moskva səfərim ölkədən ilk çıxışım idi. Düşündüm ki, burada digər ölkələrdən zəif performans göstərək, ancaq o ab-havada olanda bütün düşüncələrim dəyişdi. Bizi hansı sürprizlərin gözlədiyindən xəbərsiz idik. O mühitə çox pis paxıllığım tutdu. Hər tərəfdə teatr reklamları, teatr afişaları gördüm. Tələbələrin iş rejimi ilə tanış oldum. Onların tədris sistemi daha maraqlı idi. Saat 9-dan dərsə gəlirlər və gün ərzində hansı işləri görüblərsə, onu vərəqə yazıb müəllimlərinə təhvil verirlər. Davamlı olaraq öz üzərlərində çalışırlar. Təbii ki, bu proseslə tanış olduqdan sonra onlardan nələrsə özüm üçün örnək götürdüm”.

Hə, indi deyəcəksiniz ki, Otellonun qəhrəmanı Ziya Ağanın fikirləri hani, onunla söhbətimizi qəzetimizin növbəti sayında geniş şəkildə oxuya biləcəksiniz.

Gənclər sözlərini rahat şəkildə ifadə edir, rahatlıqla öz etirazlarını bildirirlər. Onlarla diskussiya etmək mənim üçün də maraqlı idi, çünki bu tələbələr fərqli dünyagörüşə, düşüncə tərzinə sahibdirlər. Bizim zamanımızda bu imkanların, şəraitin yaradılmamağına qısqıncılıq hissi keçirdim. Təhsil aldığı zamanla bu günü müqayisə etdikdə tələbələr - “Niyə bizi keçmiş zamanla müqayisə edirsiniz? Siz bizə Moskvada elə QİTİS İnstitutundakı tələbələrle müqayisə edin. Biz geriye deyil, irəliyə doğru baxmaq istəyirik” kimi fikirlər səsləndirdilər. Açıq onlara deməyə başqa cavab da tapmadım. Haqsız idilərmə? Haqlıydılar, ancaq və lakin bu ağac böyüyəcək, biz də onların kölgəsində istirahət edəcəyik. Meyvəsini yeyə biləcəyikmi?.. Orasını zaman və şərait göstərəcək.

Tələbələrle söhbətdən sonra Böyüxanım Məmmədbəyova ilə tələbələrin fikirlərini müzakirə etdik. Bella xanım deyir ki, bu tələbələr hamı aktyor, həm də şəxsiyyətdən kimi yetişdirməyə çalışırlar. Ona görə də onların hər birinə fərdi yanaşırıq. Burada “mən”, “sən” yox, “biz” anlayışı var. Çünki “mən” “biz” olanda hər kəs bir-birinin əlindən tutmağa məcbur olur.

Hə SABAH-ın uğurları bununla bitmir. Artıq 33-cü dəfədir ki, keçirilən beynəlxalq Dənizli festivalına yenə dəvət alıblar. Aprelin 27-dən mayın 3-nə qədər keçiriləcək festivalda “Hər bir qəhrəman” adlı maraqlı bir tamaşa ilə çıxış edəcəklər. Bizə isə onlara ancaq uğurlar arzulamaq qalır. SABAH-a böyük ümidlərlə...

Gələcəyi əmin əllərdə olan ADMİU-nun SABAH-ı

5 xarici ölkəyə səfər, 4 ölkədaxili qastrol, təkcə SABAH qrupları üçün xaricdən dəvət olunmuş 7 mütəxəssis, 11 tamaşa, xarici və ölkədaxili festivallarda iştirak...

nətin kökündə ilk növbədə sevgi dayanır. Sevgi olan yerdə hər zaman uğur var. Hər zaman onlara müəllim olmadığımı, qarşılarında məni bir sənət yoldaşı kimi görmələrini deyirəm. Çünki sabah onlar mənimlə həmkar olacaqlar. Tələbələrle təcrübələrimi bölüşürəm. Bu sənəti sevmə, onu uca tutan, can yandıran hər bir kəs mənim əzimidir. O adam üçün hər şey etməyə hazıram”.

M.Zeki beynəlxalq festivalların tələbələr üçün böyük bir məktəb olduğunu deyir: “QİTİS Moskvadakı ən tanınmış, nüfuzlu, dünyaca məşhur sənət ocağıdır. Həmin məktəbin təşkil etdiyi bu festivalda tələbələr çıxış etmələri təbii ki, gözəl haldır. Belə ki, o səhnədə özlərini göstərdilər, eyni zamanda başqalarının səhnə performansını gördülər. Əmin oldular ki, heç də düşünmə baxımından dünyanın bir çox tanınmış incəsənət universitetlərindən geri qalmırlar. Bu, həqiqətən qürurverici bir haldır. Festival tələbələrə yaxşı dostlar, böyük çevrə, dünyaya fərqli baxış qazandırdı. Bu festival tələbələr üçün dünyaya açılan bir pəncərə oldu. Tələbələrde özlərinə inam yaradı. Bu yaşda tələbələr üçün çox vacib məqamdır. Bu onların gələcəyi üçün trampindir, irəliyə çıxmaq üçün bir həvəs mənbəyidir”.

marlaqlı gəlib və orada olmaqdan həqiqətən zövq aldım”.

Mirsənən Kazımlı tamaşada Yaqa obrazının ifaçısıdır. “Otello” tamaşasını bir dəfə burada, sonra Moskvada oynadıqlarını deyən Mirsənən müsbət rəylər aldıklarını vurğuladı: “Bu festivallar dünyagörüşümüzü artırır. Ölkəmizdən kənarda hansı teatr prosesinin baş verdiyini göstərir, anlayışlarımız olur. Biz orada təkcə Moskva və Rusiyanın deyil, bir çox ölkələrin tamaşalarına baxdıq. Digər ölkələrin incəsənət universiteti ilə bağlı müsbət fikirlərimiz formalaşdı. İnsanların teatra olan marağını, sevgisini gördük. Başqa bir mühitdə, öz həmyaşıdlarımızla həmsöhbət olmaq həqiqətən maraqlı bir hissdır. Hər tələbənin arzusudur ki, QİTİS-də belə bir festivalda iştirak edə bilsin. Nə yaxşı ki, bu bizə qismət oldu”.

Tural Kərimov tamaşada Hersoku canlandırır. O, G.Ömerin quruluş verdiyi tamaşanın qeyri-adiliyindən bəhs edərək tamaşanın rəngarəngliyindən danışdı: “Müəllimimizin quruluş verdiyi tamaşa bizim ifamızda gözoxşayan idi. Hər birimiz səhnədə idik. Quruluş olaraq da Azərbaycanda bütün qəhrəmanların eyni səhnədə olduğu bir tamaşanın içərisində idik. Bu festivaldan, tamaşadan çox şey öyrəndim. Mən tələbəyəm və əsas meyarım öy-

çoxdur. Moskvanın təhsil sistemi, teatra yanaşması tamamilə fərqlidir. Onlarda teatra həvəs, sevgi, diqqəti gördük. Adi küçə ilə gedəndə hər küçənin başında teatr afişaları, posterlər, reklamlar vardı. Teatrın reklamları nümayiş olunurdu. Bizdə teatr afişaları ancaq teatrların qarşısında olur”.

Elçin Əmirov tamaşada Rodriqo obrazını yaradıb. Deyir ki, burada yaxşı çıxış etməkdən əvvəl G.Ömer onlara yeni üsullar öyrədib: “Hansı ki, müasir aktyor onları bilmək mütləqdir. Müasir dövrdə aktyor elə bir üsul tapmalıdır ki, zamanla ilə ayaqlaşsın. Tamaşada ən önəmli nüans tempi tuta bilmək idi, biz buna nail olduq və nəticədə tamaşamızla bağlı çox yüksək fikirlər aldım. Burada baş və ikinci, üçüncü dərəcəli rollar yox idi. Hamı səhnədə idi. Gördük ki, biz heç kimdən geri qalmırıq. Hər şeyin başında zəhmət dayanır. Biz çox əziyyət çəkdik və onun bəhrəsini də gördük”.

E.Əmirov Moskvanın səhri teatr mühitindən ayrılmağın çətinliyindən danışdı: “Bu səfər bizim bundan sonrakı dünyagörüşümüze təsir edəcək. Biz burada teatr sevgisinin tamamilə fərqli şey olduğunun fərqləndirdik. Sən demə, teatrı təmənnaşız da sevmək olarmış. Tamaşamıza kifayət qədər orta və yaşlı nəslin nümayəndələri gəlmişdilər və çox maraqla baxırdılar”.

Brabansionun ifaçısı Toğrul Qasımov sözə “SABAH ailəsinin bir fərdi olmaq ayrıcalığıdır” - fikri ilə başladı və onların üzləşdiyi problemlərə qədər uzun-uzun söhbət etdik: “Belə səfərlərdə olanda adam ixtisasından iki əlli yapışır. Təbii ki, bu daxilə olan sevginin göstəricisidir. Bundan öncə Türkiyədə, İranda festivalda iştirak etmişəm. Rusiyada teatr festivalında olmaq mənim üçün çox böyük bir eksperiment oldu. O ab-havanı görmək özü gözəl hissdır. Tamaşamızı bitirdiyi zaman hər kəs bizi alışıqladı və o an məni tamaşaçıların əllərinə deyil, onların üzələrinə, reaksiyalarına baxırdım. Diqqət etməyə çalışırdım ki, qasları çatılbımı, üzələrində təbəssüm varmı? Bu mənim üçün çox önəmli idi ki, etika xatirinə alqışlayırlar, yoxsa həqiqətən